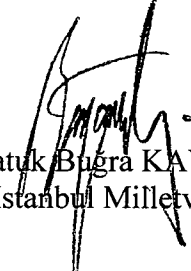

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar GÜLER tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 31/3/2026

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Son dönemde basına yansıyan haberlerde, NATO'nun Türkiye'de, özellikle Adana merkezli olacak şekilde "Çok Uluslu Kolordu Türkiye (MNC-TÜR)" adıyla yeni bir karargâh yapısı oluşturma hazırlığında olduğu yönünde iddialar gündeme gelmiştir. Söz konusu yapının NATO'nun yeni kuvvet planlamaları kapsamında değerlendirildiği ve ittifakın caydırıcılık, hızlı müdahale ve çok uluslu birlikte çalışabilirlik kapasitesini artırmayı hedeflediği ifade edilmektedir.

Kamuoyuna yansıyan bilgilerde, bu yapının henüz kuruluş aşamasında olduğu, çalışmaların bir süredir devam ettiği ve Türkiye'nin NATO içindeki stratejik konumu nedeniyle bu tür bir yapılanmada merkezi rol oynadığı belirtilmektedir. Türkiye'nin NATO'nun güneydoğu kanadında yer alması, Orta Doğu, Doğu Akdeniz ve Karadeniz'e erişim sağlayan jeostratejik konumu, ittifak açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çerçevede Türkiye'nin NATO'nun operasyonel kapasitesi içindeki rolünün artması ve askerî açıdan avantajlar doğurabileceği gibi; egemenlik, karar alma süreçleri, yabancı askeri varlık ve ulusal güvenlik politikalarının bağımsızlığı açısından da çeşitli tartışmaları beraberinde getirmektedir.

Öte yandan söz konusu kolordunun Adana'da konuşlandırılması ihtimali, Türkiye'de daha önce İncirlik Üssü gibi stratejik noktalar üzerinden yürütülen askeri iş birlikleriyle birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye'nin bölgesel krizlerdeki konumunu ve olası askeri angajmanlarını doğrudan etkileyebilecek bir gelişme olarak görülmektedir. Ayrıca kamuoyunda tartışma yaratan bir diğer husus, söz konusu yapılanmanın Türkiye'nin mevcut güvenlik politikaları ile ne ölçüde uyumlu olduğu ve Türkiye'nin bölgesel çatışmalarda dolaylı veya doğrudan taraf hâline gelme riskini artırıp artırmayacağıdır.

Bu tür çok uluslu askeri yapılar, yalnızca savunma planlaması değil; aynı zamanda komuta-kontrol yapısı, operasyonel yetki paylaşımı, yabancı askerlerin konuşlanması ve kriz anlarında alınacak kararların niteliği açısından da önemli sonuçlar doğurmaktadır. Bu bağlamda, kurulması planlanan NATO kolordusunun hukuki statüsü, Türkiye'nin bu yapı içindeki rolü ve yetki sınırları ile ulusal egemenlik ilkesi arasındaki ilişkinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. NATO bünyesinde “Çok Uluslu Kolordu Türkiye (MNC-TÜR)” adıyla bir askeri karargâhın kurulmasına yönelik çalışmalar Türkiye’nin vermiş olduğu bir mutabakat tahtında mı yürütülmektedir?
2. Söz konusu kolordunun Adana’da kurulacağı yönündeki iddialar doğru mudur? Bu kolordunun kuruluş amacı tam olarak nedir?
3. MNC-TÜR yapısında görev alacak personelin hangi ülkelerden ve hangi statüde olacağı belirlenmiş midir?
4. Bu kolordu kapsamında Türkiye’de konuşlanacak yabancı asker sayısı ve görev tanımları nedir? Bu konuşlandırma için belirlenmiş bir takvim var mıdır?
5. Söz konusu yapının komuta-kontrol zinciri nasıl olacaktır? Nihai karar mekanizması NATO’ya mı yoksa Türkiye’ye mi bağlı olacaktır?
6. Bu kolordunun faaliyetleri Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin denetimine tabi olacak mıdır? TBMM’nin bu yapı üzerindeki yetkisi nedir? Bu karargahın kurulması sonucu görev alacak yabancı askeri personel için TBMM’den bir tezkere istihsalı gerekecek midir?
7. Bu tür çok uluslu askeri yapılanmaların Türkiye’nin ulusal egemenliği ve bağımsız savunma politikaları üzerindeki etkileri Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
8. Türkiye’nin bu yapı kapsamında bölgesel veya küresel askeri operasyonlara dahil olma ihtimali artmakta mıdır?
9. Söz konusu kolorduya ilişkin olarak Türkiye ile NATO arasında imzalanmış veya imzalanması planlanan hukuki anlaşmalar, mutabakat metinleri veya protokoller var mıdır?
10. Bu yapının Türkiye’ye sağlayacağı askeri, stratejik ve teknolojik kazanımlar ve aynı zamanda stratejik riskler nelerdir?